

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T

Datum: 10. jul 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 10. jula 2009.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU SIMATOVIĆEVE ODBRANE ZA PRIVREMENO
PUŠTANJE NA SLOBODU TOKOM PREDSTOJEĆEG SUDSKOG RASPUSTA**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
gđa Doris Brehmeier-Metz

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Zoran Jovanović
g. Vladimir Domazet

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 24. juna 2009. godine Simatovićeva odbrana podnela je zahtev za privremeno puštanje na slobodu.¹ Dana 29. juna 2009. godine tužilaštvo je podnelo svoj odgovor na taj Zahtev.² Dana 1. jula 2009. godine Simatovićeva odbrana dostavila je *addendum* Zahtevu, u kom su bile i garancije Vlade Republike Srbije,³ i zamolila za odobrenje da replicira na Odgovor.⁴ Istog dana, zemlja domaćin Međunarodnog suda dostavila je pismo u kojem je iznela mišljenje o pravnom sredstvu zatraženom u Zahtevu.⁵ Dana 3. jula 2009. godine Pretresno veće odbilo je molbu i tu odluku neformalnim putem saopštilo stranama u postupku.

II. ARGUMENTI

1. Simatovićeva odbrana

2. Simatovićeva odbrana u Zahtevu traži da se Franku Simatoviću (dalje u tekstu: optuženi) odobri privremeno puštanje na slobodu "u predstojećem periodu sudskog raspusta, to jest, od trenutka kada postupak bude definitivno prekinut do ponovnog otpočinjanja postupka, po završetku sudskog raspusta".⁶ U Zahtevu se traži da optuženi bude privremeno pušten na slobodu shodno istim uslovima i odredbama koje je Veće propisalo u ranijim odlukama o privremenom puštanju optuženog na slobodu u pretpretresnom postupku.⁷

¹ Zahtev Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojećeg sudskog raspusta, 24. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtev).

² Odgovor tužilaštva na Zahtev Franka Simatovića za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojećeg sudskog raspusta, 29. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Odgovor).

³ *Addendum* Simatovićeve odbrane uz Zahtev za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojećeg sudskog raspusta, 1. jul 2009. godine (dalje u tekstu: *Addendum*).

⁴ Molba Simatovićeve odbrane za odobrenje da uloži repliku na Odgovor tužilaštva na Simatovićev Zahtev za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojećeg sudskog raspusta, 1. jul 2009. godine (dalje u tekstu: Molba).

⁵ Pismo Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Holandije o privremenom puštanju g. Franka Simatovića na slobodu, 25. jun 2009. godine (dalje u tekstu: Pismo zemlje domaćina).

⁶ Zahtev, par. 1, 10.

⁷ Zahtev, par. 2, 10. Vidi Odluku o privremenom puštanju na slobodu, 28. jul 2004. godine (dalje u tekstu: Odluka od 28. jula 2004. godine); Odluka po Žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu (dalje u tekstu: Odluka po Žalbi tužilaštva od 3. decembra 2004. godine); Odluka o privremenom puštanju na slobodu, 26. maj 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka od 26. maja 2008. godine).

Prevod

3. Simatovićeva odbrana tvrdi da optuženi ne predstavlja opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koju drugu osobu.⁸ Odbrana napominje da nema ni jednog jedinog dokaza za to da je optuženi u ranijim prilikama kad je bio privremeno pušten na slobodu na bilo koji način ugrožavao žrtve i/ili svedoke, iako je, na osnovu podataka koje je tužilaštvo obelodanilo, već znao njihova imena i boravište.⁹

4. Isto tako, Simatovićeva odbrana tvrdi da ne postoji opasnost da će optuženi pobeći.¹⁰ Odbrana navodi da je optuženi u dva navrata već bio privremeno pušten na slobodu i da je u potpunosti i bezuslovno poštovao sve uslove i odredbe koji su mu bili određeni.¹¹ Osim toga, Republika Srbija dostavila je pismene garancije u vezi sa Zahtevom.¹²

2. Tužilaštvo

5. Iako priznaje da se optuženi, u ranijim prilikama kad je bio privremeno pušten na slobodu, bez ikakvih incidenata vraćao u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN),¹³ tužilaštvo se protivi Zahtevu jer smatra da su se okolnosti ovog predmeta suštinski promenile, te da Pretresno veće zato treba da iskoristi svoje diskreciono ovlašćenje i odbije pravno sredstvo koje optuženi traži, uprkos tome što mu je ranije odobravalo privremeno puštanje na slobodu.¹⁴ S tim u skladu, tužilaštvo tvrdi da optuženi sada ima jači motiv da pobjegne nego što ga je imao 2008. godine, s obzirom na veliku verovatnoću da će suđenje, ranije prekinuto, sada zaista biti nastavljeno.¹⁵ Tužilaštvo naglašava i činjenicu da se optuženi tereti za teške zločine i da da će mu, ukoliko se utvrdi da je kriv, verovatno biti izrečena visoka zatvorska kazna.¹⁶

6. Alternativno, ukoliko Pretresno veće ipak odluči da odobri Zahtev za privremeno puštanje na slobodu, tužilaštvo smatra da neće biti dovoljno da se za to odrede isti uslovi

⁸ Zahtev, par. 8.

⁹ *Ibid.*

¹⁰ *Ibid.*

¹¹ Zahtev, par. 6.

¹² Vidi Zahtev, par. 7, i *Addendum*, Dodatak, koji sadrži konkretan tekst tih garancija.

¹³ Odgovor, par. 7.

¹⁴ Odgovor, par. 5–6.

¹⁵ Odgovor, par. 7–9.

¹⁶ Odgovor, par. 9.

Prevod

koji su važili u ranijim prilikama.¹⁷ Zato tužilaštvo predlaže nekoliko dodatnih uslova.¹⁸ Tužilaštvo tvrdi i da u Zahtevu nije navedeno ništa zbog čega bi bilo opravdano da optuženi bude privremeno pušten na slobodu na period duži od samog sudskog raspusta, to jest, od 27. jula do 14. avgusta 2009. godine.¹⁹

III. MERODAVNO PRAVO

7. Pravilom 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) utvrđeni su uslovi za privremeno puštanje na slobodu. Relevantni delovi ovog pravila glase:

(A) Nakon što je pritvoren, optuženi može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga veća.

(B) Pretresno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu.

(C) Za puštanje optuženog na slobodu pretresno veće može odrediti bilo koje uslove koje smatra primerenim, uključujući polaganje kaucije i poštovanje uslova potrebnih da bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju i zaštita drugih osoba.

8. U pravilu 65(B) navedeni su minimalni uslovi za privremeno puštanje na slobodu. Veće ima diskreciono ovlašćenje da nekom optuženom ne odobri privremeno puštanje na slobodu, čak i ako se uveri da su dotični uslovi ispunjeni.²⁰

9. Kako je zaključilo Žalbeno veće kad je razmatralo zahtev za privremeno puštanje na slobodu u fazi postupka posle primene pravila 98*bis*, pretresno veće, čak i ako se uverilo da postoje garancije koje su dovoljno uverljive da bi mogle da neutrališu opasnost od bekstva, pretresno veće ne treba da odobri privremeno puštanje na slobodu na osnovu svog diskrecionog ovlašćenja ukoliko to ne nalažu uverljivi humanitarni razlozi koji

¹⁷ Odgovor, par. 10.

¹⁸ Odgovor, par. 12–13.

¹⁹ Odgovor, par. 11.

²⁰ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, Odluka po Interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog veća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007. godine, par. 5; *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, Odluka po Žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i Zahtevi da se izvedu dodatni dokazi na osnovu pravila 115, 26. jun 2008. godine, par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, Odluka po Interlokutornoj žalbi Vujadina Popovića na odluku po Popovićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 1. jul 2008. godine, par. 5.

Prevod

obezbeđuju da odluka u prilog odobravanju privremenog puštanja na slobodu odnese prevagu.²¹

IV. DISKUSIJA

10. Što se tiče pitanja da li bi se optuženi, ukoliko bi bio privremeno pušten na slobodu, vratio na suđenje, Veće ima u vidu težinu navoda protiv optuženog, kao i fazu u kojoj se postupak trenutno nalazi. Osim toga, Veće dužnu pažnju poklanja činjenici da je optuženi izrazio želju da se dobrovoljno preda Međunarodnom sudu²² i da je, u ranijim prilikama kad je bio privremeno pušten na slobodu, uvek u potpunosti poštovao uslove i odredbe koje je Veće odredilo.²³ Konačno, optuženi je pokazao spremnost da saraduje s tužilaštvom, koje je s njim obavilo nekoliko razgovora.²⁴ Osim toga, Veće ima u vidu i garancije koje je dala Republika Srbija i pridaje im odgovarajući značaj.²⁵

11. Veće napominje da su se okolnosti ovog predmeta promenile u odnosu na period kad je optuženi prošli put privremeno pušten na slobodu utoliko što je otpočelo izvođenje dokaza. Međutim, Veće smatra da je neubedljiv argument tužilaštva da je ta promena takva da daje povoda opravdanom strahovanju da će optuženi pokušati da pobjegne.

12. Iz tih razloga i u skladu s uslovima i odredbama određenim ovom odlukom, Veće se uverilo da će se optuženi vratiti na suđenje ukoliko bude privremeno pušten na slobodu.

13. Što se tiče pitanja da li bi optuženi, ukoliko bi bio privremeno pušten na slobodu, predstavljao opasnost za žrtve, svedoke ili druge osobe, Veće napominje da nema naznaka koje bi ukazivale na to da je optuženi ranije ometao sprovođenje pravde ili da bi

²¹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, Odluka po Žalbi tužioca na Odluku po Zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008, 21. april 2008. godine, par. 15; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, Odluka po Žalbi tužioca na Odluku po Drugom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Stojića od 8. aprila 2008, 29. april 2008. godine, par. 14–15; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, Odluka po Konsolidovanoj žalbi na Odluku po Borovčaninovoj molbi za posjetu pod nadzorom i na odluke po Gverinom i Miletićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu tokom pauze u sudskom postupku, 15. maj 2008. godine, par. 24.

²² Vidi Odluku od 24. jula 2008. godine, par. 19–20; Odluka od 26. maja 2008. godine, par. 51.

²³ Odluka od 26. maja 2008. godine.

²⁴ Odluka od 28. jula 2008. godine, par. 16–18; Odluka od 26. maja 2008. godine, par. 49.

²⁵ *Addendum*, Dodatak.

Prevod

to sad mogao učiniti. Kao što je gore rečeno, u ranijim prilikama kad je bio privremeno pušten na slobodu optuženi je u potpunosti poštovao uslove i odredbe koje je Veće odredilo.

14. Iz tih razloga, i u skladu s uslovima i odredbama određenim ovom odlukom, Veće se uverilo da optuženi neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koju drugu osobu ukoliko bude privremeno pušten na slobodu.

15. Razmatrajući pitanje da li treba da odobri privremeno puštanje na slobodu, Veće napominje da se u sudskoj praksi uverljivi humanitarni razlozi ne navode kao uslov u ranoj fazi postupka kao što je to ovde slučaj. Imajući u vidu fazu u kojoj se konkretno ovaj postupak nalazi i činjenicu da se period za koji je zatraženo privremeno puštanje na slobodu podudara s redovnom jednomesečnom pauzom u sudskom postupku, Veće se uverilo da bi privremeno puštanje na slobodu bilo primereno pod uslovima koji su navedeni u nastavku.

V. DISPOZITIV

16. Iz navedenih razloga i na osnovu članova 54 i 65 Pravilnika, Veće **ODOBRAVA** Zahtev, i

(1) **NALAZE** sledeće:

- a) što je pre moguće, na dan 23. jula ili posle toga, holandske vlasti prebaciće optuženog Franka Simatovića na aerodrom Schiphol, u Holandiji;
- b) na aerodromu Schiphol optuženi će biti privremeno predat pod nadzor predstavnika Vlade Republike Srbije koji će biti imenovani pre nego što optuženi bude privremeno pušten na slobodu, u skladu s operativnim paragrafom 2(a) ove odluke, i koji će optuženog pratiti tokom preostalog dela putovanja do Srbije i do njegovog boravišta;

Prevod

- c) optuženog će na povratnom letu pratiti isti imenovani predstavnici Vlade Republike Srbije, koji će optuženog na aerodromu Schiphol predati pod nadzor holandskih vlasti na dan 20. avgusta 2009. ili pre toga, a holandske vlasti će zatim vratiti optuženog u PJUN u Hagu;
- d) tokom privremenog boravka na slobodi, optuženi se mora pridržavati sledećih uslova, pri čemu vlasti Republike Srbije, uključujući i lokalnu policiju u Beogradu, moraju obezbediti poštovanje tih uslova:
 - (i) da ne napušta teritoriju grada Beograda;
 - (ii) da preda pasoš Ministarstvu pravde;
 - (iii) da, pre nego što ode iz PJUN u Hagu, dostavi Ministarstvu pravde i sekretaru Međunarodnog suda adresu na kojoj će boraviti;
 - (iv) da dâ saglasnost da Ministarstvo pravde može preko lokalne policije proveravati da li je prisutan, kao i da Ministarstvo pravde ili osoba koju bude imenovao sekretar Međunarodnog suda može povremeno doći u nenajavljenu posetu optuženom;
 - (v) da nema nikakvih kontakata i da ni na koji način ne pokuša da utiče na žrtve i potencijalne svedoke ili da na neki drugi način ometa sudski postupak i sprovođenje pravde;
 - (vi) da, osim sa svojim braniocem, o svom predmetu ne razgovara ni sa kim, pa ni sa sredstvima javnog informisanja;
 - (vii) da nastavi saradnju s Međunarodnim sudom;

Prevod

- (viii) da se striktno pridržava svih eventualnih zahteva vlasti Republike Srbije neophodnih kako bi im se omogućilo da ispune svoje obaveze u skladu s ovim nalogom i sa garancijama koje su dale;
 - (ix) da se na Međunarodni sud vrati 20. avgusta 2009. godine ili pre toga;
 - (x) da se striktno pridržava svakog naloga Pretresnog veća kojim se menjaju uslovi ili okončava privremeno puštanje na slobodu;
 - (xi) da se svakog dana do 13 h javlja policiji u Beogradu u lokalnoj policijskoj stanici koju će odrediti Ministarstvo pravde;
- (2) **TRAŽI** od Vlade Republike Srbije da preuzme odgovornost za sledeće:
- (a) da imenuje predstavnika Vlade Republike Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti stavljen prilikom privremenog puštanja na slobodu i koji će pratiti optuženog od aerodroma Schiphol do Srbije i njegovog boravišta, i da Veću i sekretaru Međunarodnog suda što pre dostavi ime dotičnog predstavnika;
 - (b) ličnu sigurnost i bezbednost optuženog dok se on bude nalazio na slobodi;
 - (c) sve troškove prevoza optuženog od aerodroma Schiphol do Beograda i natrag;
 - (d) sve troškove smeštaja i obezbeđenja optuženog dok se on bude nalazio na slobodi;

Prevod

- (e) na zahtev Pretresnog veća ili strana u postupku, omogućavanje svih vidova saradnje i komunikacije između strana i obezbeđivanje poverljivosti dotičnih komunikacija;
 - (f) podnošenje Pretresnom veću nedeljnog izveštaja o tome da li se optuženi pridržava uslova iz ovog naloga;
 - (g) da hitno uhapsi i pritvori optuženog ukoliko on prekrši ijedan uslov iz ovog naloga;
 - (h) da hitno, a najkasnije u roku od dva sata, obavesti Sekretarijat Međunarodnog suda ukoliko ijedan od navedenih uslova bude prekršen; i
- (3) **UPUĆUJE** Sekretarijat Međunarodnog suda:
- a) da se s Ministarstvom pravde Holandije konsultuje o praktičnim aspektima privremenog puštanja optuženog na slobodu;
 - b) da optuženog i dalje drži u PJUN u Hagu sve dok Veće i sekretar ne budu obavešteni o imenu predstavnika Vlade Republike Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti stavljen prilikom privremenog puštanja na slobodu;
- (4) **MOLI** vlasti svih država kroz koje će optuženi putovati da:
- a) drže optuženog pod nadzorom sve vreme koje bude proveo u tranzitu na aerodromu;
 - b) uhapsu optuženog ukoliko bude pokušao da pobegne i drže ga u pritvoru sve dok ne bude vraćen u PJUN.

Prevod

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 10. jula 2009. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]